

Děti Země za svůj **vznik** považují setkání asi 60 lidí z celé ČR dne **28. září 1989** v Kulturním středisku Delta v Praze 6. Při další schůzce 27. října 1989 byl tento záměr potvrzen, takže následně došlo k transformaci tehdejší pražské 75. ZO ČSOP "Bořena" v novou ekologickou organizaci Děti Země. **Oficiální registrace** občanského sdružení Děti Země byla na Ministerstvu vnitra ČR provedena **9. dubna 1990**.

Struktura organizace: Děti Země působí prostřednictvím poboček zaměřených místně a klubů zaměřených tematicky (např. Klub ochrany dravců a sov, klub Za záchranu Polabí apod.). Výkonným orgánem je **Rada Děti Země** (12 členů), která je složena ze zástupců poboček a klubů a schází se nejméně čtyřikrát do roka. Nejvyšším orgánem je **Výroční shromáždění členů**, které je Radou svoláváno každý rok vždy na podzim. Od roku 1990 se zde minimálně každé tři roky volí členové Rady, včetně **Užšího kolegia** (předseda Vít Roušal a 2- 4 místopředsedové). Osobnosti, které mají důvěru členů Děti Země a které podporují jejich činnost, jsou voleni do **Čestné rady** (např. Jiří Dědeček, prof. Erazim Kohák, Jan Vodňanský a další).

29. září 2001 po neshodě na Radě v Plzni odešlo část vedení Děti Země a založilo novou ekologickou organizaci pod názvem Arnika.

Jejich **činnost**, kterou představují desítky kampaní a projektů, je soustředěna do tří velkých programů: Doprava, Příroda a Věc veřejná.

Doprava - cíle - zvýšení podílu neautomobilové dopravy na celkovém objemu přepravy osob a nákladů

- zlepšení podmínek pro cyklisty a pěší ve městě i mimo město
- rozvoj integrovaných dopravních systémů
- rozvoj železniční a městské hromadné dopravy
- zrovnoprávnění jednotlivých druhů dopravy zohledněním jejich vlivů na životní prostředí

Hlavní kampaní programu Doprava je celostátní akce *Den bez aut* aneb „*Nechte auto doma*“. Hlavním cílem je aspoň jednou v roce systematicky, masově a mediálně upozornit na trvalé poškození našeho zdraví a života automobilovou dopravou ve městech, dopravní problémy a jejich řešení. K tomuto cíli pak směřuje řada veřejných akcí občanských sdružení, městských úřadů a státních institucí. Zejména zajištění jízdy v prostředcích MHD jednou v roce zdarma.

Vůbec první Den bez aut v ČR (DBA) proběhl 15. 11. 1991 na základě výzvy nizozemské Evropské mládežnické organizace pro les (EYFA). Od roku 1995 mají v ČR hlavní iniciativu Děti Země, přičemž od roku 2002 evropské akce ke DBA u nás koordinačně zajišťuje MŽP. Rok od roku dochází k vyššímu zájmu na akci i k její větší propagaci. Nyní se Děti Země zaměřují na radikálnější opatření proti automobilům - aspoň jeden den v roce skutečně uzavřít centrum měst nebo několik ulic.

S touto akcí je spojena i akce Evropský den bez aut, která ovšem začala až o 7 let později a nyní už probíhá ve 21 státech Evropy, ale také například v hlavním městě Kolumbie Bogotě.

Další kampaně: Plzeň pro cyklisty – cyklisté pro Plzeň – Cíle: zkvalitnit síť cyklostezek a cyklotras v Plzni a přilehlém okolí; vytvořit dostatečné podmínky pro rozvoj cyklistiky; propagovat cyklistickou dopravu mezi širokou veřejností. Tato kampaň aktivně funguje od roku 1998. Postupem času do své činnosti zapojily prostřednictvím protestních cyklojízdy městem i širokou veřejnost. Děti Země prosazují doplnění generelu cyklistických tras, umístění stojanů na kola do centra města a změnu rozpočtu města, které na cyklistiku dává nedostatečné částky.

Pomozme cyklistice v Praze V této kampani se Děti Země snaží zlepšovat otřesné podmínky pražských cyklistů. Úspěchem je, že stavbu cyklostezek bylo dodatečně v polovině roku 2003 přiděleno 20 milionů, ač původně nebyla na cyklistickou dopravu v rozpočtu přidělena ani koruna! Na základě jejich požadavků také vznikla magistrátní pracovní skupina pro cyklistickou dopravu, jejímž členem jsou i Děti Země, a na magistrátu byla zřízena funkce cyklistického koordinátora.

Beskydský autobus (podpora veřejné dopravy v CHKO Beskydy)

Ekologická dopravní poradna (odborné a právní poradenství, včetně vydávání odborných brožur a letáků)

Tunel pro České středohoří – místo dálnice D8 (rozumný kompromis spojující zájmy přírody i lidí), pro dálnici D8 chce vláda použít evropské peníze z takzvaného předvstupního fondu ISPA a půjčku Evropské investiční banky. Unie tedy financuje projekt, který je v rozporu s jejími vlastními zákony.

Příroda - cíle - šetrnější využívání přírodních zdrojů

- nárůst populací živočichů a rostlin ohrožených vyhynutím
- zvýšení stability ekosystémů a zlepšení jejich legislativní i praktické ochrany
- rozvoj územního plánování respektujícího všechny funkce a zvláštnosti krajiny
- omezení činností devastujících přirozené nebo přírodě blízké ekosystémy

Hlavní kampaní programu Příroda je Akce Falco a Aquila organizované Klubem ochrany dravců a sov při sdružení Děti Země, jsou zaměřeny na záchranu dravých ptáků, sokola stěhovavého, roha velkého a orla královského, před vyhubením. Tito vzácní dravci jsou ohroženi vykrádáním hnízd překupníky, ale také rušením při hnízdění a nedostatkem vhodných hnízdišť. Tato skutečnost přivedla v roce 1990 malou skupinu nadšenců k hlídání hnízd vzácných dravců před vykradači. Od té doby probíhá každým rokem a za tuto dobu se podařilo uhlídat několika stům dobrovolných strážců za dohledu odborníků celkem 43 mlád'at rarohů velkých, 22 mlád'at sokolů stěhovavých a 20 mlád'at orlů královských. Akci Falco finančně podporuje nadace Partnerství.

Další kampaně: Budou žít? (ochrana sov)

Dobrá bez odpadu (cíl - vybudovat malou komunitní kompostárnu a sběrný dvůr)

Krajina v ohrožení – mobilní operátoři versus ochrana přírody (cíl - prosadit koncepci sdílení společně užívaných stožárů všemi operátory)

Nakládání s odpady v Liberci - projekt na podporu domácího kompostování jako jeden z reálných kroků ke snížení množství odpadu, který až doposud končil ve spalovně či na skládkách

O budoucnosti a rozvoji Frýdlantského výběžku - boj občanů proti záměrům těžby písku na území obce. S pomocí Děti Země zde vzniklo občanské sdružení "STOP pískovně", které

např. zorganizovalo petici občanů. V souvislosti s dalším vývojem a návrhem nové lokality vzniklo občanské sdružení "Bulovka", které by se chtělo věnovat otázkám rozvoje obce v dlouhodobém horizontu. Cílem je zachování kulturní venkovské krajiny, která se rozvíjí v souladu s tradicemi a přírodními hodnotami území.

Vesecké údolí a jeho budoucnost – v minulosti se podařilo zabránit výstavbě přehrady ve Vesci. V současné době je Vesecké údolí opětovně ohroženo, a to připravovaným záměrem realizace obytné zástavby. Původní maximalistický projekt byl částečně omezen. Snahou Děti Země je a bude uchovat krajinný ráz Veseckého údolí tak, aby i nadále přetrvaly přírodní hodnoty a rekreační funkce území.

Za záchranu Českého krasu - CHKO Český kras je kriticky zatížena těžbou vápenců, které jsou v těsném sousedství přírodních památek a rezervací. Děti Země usilují o provedení odpisu zásob vápenců koněpruského ložiska (vyloučení další těžby) z území I. a II. nejceněnějších zón chráněné oblasti, čímž dojde ke zmenšení dobývacího prostoru o více než polovinu a znemožnění dalšího postupu obřího lomu (přesto zůstane dostatek suroviny pro šetrné využití) a významné omezení těžby vápenců v Českém krasu a jejich hospodárné využívání.

Zachraňme Doupovské hory - Hrozbou pro přírodu Doupovských hor v posledních letech byl projekt "Kyselka 2000" firmy Bad Giesshübler Touristik, a.s., která zde chtěla na ploše 1800 ha vybudovat zábavní areál. Tento záměr inicioval zahájení kampaně na ochranu zdejší krajiny prostřednictvím petice, soutěže "Doupov očima dětí" či vystavením naučné stezky, která bude upozorňovat na výjimečnou hodnotu této oblasti.

Ochrana biodiverzity na Kokořínsku, na Nymbursku

Věc veřejná - cíle - zvýšení zájmu veřejnosti o ochranu přírody a krajiny

- zlepšení ekologické výchovy dětí i dospělých
- rozvoj zapojování veřejnosti do rozhodování o otázkách životního prostředí
- zvýšení veřejné kontroly nad dodržováním zákonů souvisejících s ochranou přírody a životního prostředí

Hlavní kampaní programu Věc veřejná je anketa o anti ekologický čin Ropák roku. Cílem je upozornit na konkrétní činy jednotlivců, kteří by svým záměrem, rozhodnutím či prosazením konkrétní stavby mohli způsobit či již způsobili poškození životního prostředí nebo přírody za uplynulý rok. Anketa vznikla v roce 1992 a od té doby stále probíhá. O vítězi ankety a pořadí dalších kandidátů rozhoduje na základě zaslaných návrhů od veřejnosti a dvoukolového hodnocení Komise (přes 120 členů), která je složená z osobností ekologického hnutí a veřejného života. Výsledky jsou zveřejňovány v dubnu v rámci Dne Země. O její úspěšnosti vypovídá nejenom zájem sdělovacích prostředků, známost pojmu „ropák“ ale také vznik dalších podobných anket - Zelená perla roku (o anti ekologický výrok, 1995), Bestia triumphans (o největšího škůdce památek, 1999), Zelený strašák (má tři kategorie – o poplašné zprávě, o ekologické lži, o největší ekologické škodě, 1999) a Rypák roku (o nejneomalenější výrok, 2000).

Další kampaně: Centrum pro podporu občanů – př. Plzeň (Úspěšný šestiletý boj místních obyvatel proti výstavbě nepotřebného Pennymarketu na místě klidného zeleného vnitrobloku. Ukončení dlouholetého sporu o drůbežárny na Domažlicku uzavřením smlouvy se společností Česká drůbež -ta na jejím základě postaví jen dvě farmy s celkovou kapacitou 600.000 slepic namísto původně plánovaných tří farem o kapacitě 1.800.000 zvířat, přičemž v obou farmách budou použity tzv. obohacené klece, které přítomností některých prvků zmenšují míru utrpení zvířat)

Kácení stromů u supermarketů LIDL (říjen 2003- 9 případů nelegálního kácení stromů v blízkosti Lidlu, DZ vyzvaly občany k bojkotu supermarketů Lidl, připojilo se dalších 6 občanských sdružení, došlo k jednání mezi společností Lidl a zástupci Děti Země, které bylo ukončeno smlouvou. V této smlouvě se Lidl zavazuje k vysazení 1020 nových stromů, tj. desetinásobku stromů pokácených, a k pětileté péči o tyto stromy, včetně nahrazení uhynulých stromů jinými. Děti Země na oplátku ukončují výzvu k bojkotu supermarketů.), Majáles neziskového sektoru (V Berouně na náměstí se od roku 2001 mohou prezentovat místní neziskové organizace prostřednictvím informačních stánků, výstavami, atd. Návštěvníci mají možnost zvolit Krále majáles, kterým se stává jedno ze zúčastněných občanských sdružení.)

Stan pro život (putovní ekologická výstava – cílem je upozornit efektivním způsobem veřejnost a sdělovací prostředky na aktuální závažné ekologické problémy a získat jejich podporu a pomoc při prosazení navrhovaných řešení.)

Převážnou část činnosti DZ vykonávají dobrovolníci ve svém volném čase bez nároku na odměnu. Organizace DZ je financována nadacemi, které zřizují města, ale také Klubem podporovatelů DZ, jehož členem se může stát kdokoliv.

Od svého vzniku v září 1989 dosáhly Děti Země řady úspěchů – jejich projekty byly opakovaně oceněny v soutěži japonské nadace Sasakawa Peace Foundation. Posláním Děti Země je chránit přírodu a životní prostředí člověka a posilovat pouto mezi lidmi a krajinou. Soustředí se na práci v regionech a podporuje ty, kteří chtějí hájit své životní prostředí. Kladou důraz na řešení příčin, nejen následků, na svoji nezávislost a názorovou pestrost.